

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА
БАНКА АД**

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2015

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

ЗА 2015

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ЗА 2015 ГОДИНА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Преглед, който представя вярно и честно развитието, резултатите от дейностите и състоянието на предприятията, включени при консолидирането като цяло (предприятията от групата), заедно с описание на основните рискове, пред които те са изправени.

2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2015 г.

3. Вероятното бъдещо развитие на предприятията от групата като цяло.

4. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност на предприятията от групата като цяло.

5. Брой и номинална стойност на акциите или дяловете на предприятието майка, притежавани от него, от негово дъщерно предприятие или лице, което действа от свое име, но за сметка на тези предприятия.

6. Наличие на клонове на Групата.

7. Използваните от предприятията от групата финансови инструменти, а когато е съществено за оценяване на активите, пасивите, финансовото състояние и финансовия резултат, се оповестяват:

а) целите и политиката на предприятията по управление на финансовия риск, включително политиката им на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и

б) експозицията на предприятията от групата по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

ИНФОРМАЦИЯ:

Точка 1:

Докладът за дейността на консолидирана основа обхваща дейността на Групата, състояща се от „Централна кооперативна банка“ АД, София (ЦКБ АД, "Банката-майка") и контролираните от нея дъщерни дружества „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие, АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация и “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД (“дъщерни дружества”).

ЦКБ АД е регистрирано по УСД № 56 с решение на Софийски градски съд (СГС) от 28.03.1991 г. като "Централна кооперативна банка" ООФ (ООД), преобразувано в акционерно дружество с решение на СГС от 15.10.1992 г.

Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписвания с ЕИК 831447150. ЦКБ АД е учредена за неопределен срок. .

Централна кооперативна банка АД е водеща банка на територията на Република България, след 2001 г., участвала в преструктурирания и закупуване на обявени в несъстоятелност кредитни институции, като: „ДОБРУДЖАНСКА ТЪРГОВСКА БАНКА“ АД (2002 г.), ТБ „КРЕДИТНА БАНКА“ АД (2002 г.), „БАНКА ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ КРЕДИТ“ АД (2002 г.), ТБ „КАПИТАЛБАНК“ АД (2005 г.), ТБ „КРИСТАЛБАНК“ АД (2005 г.), „МЕЖДУНАРОДНА БАНКА ЗА ТЪРГОВИЯ И РАЗВИТИЕ“ АД (2007 г.),

ЦКБ АД е водеща банка на пазара на територията на Република България, по отношение на участия в преструктуриране на стратегически компании, финансови портфейли, както и на нефинансови институции.

ЦКБ АД, София е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса, София. Банката-майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Седалището на ЦКБ АД е гр. София. От 15.05.2015 г. адреса на управление на Централна кооперативна банка АД е София 1086, бул. Цариградско шосе 87, телефон: 9266 266, електронен адрес (e-mail): office@ccbank.bg, електронна страница в Интернет (web site): www.ccbank.bg

Към 31.12.2015 г. Банката-майка притежава 3 дъщерни дружества – 87.35 % от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, 86.273 % от капитала на АО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация и 100 % от капитала на “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕООД.

През 2008 Банката-майка придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката-майка, обикновени акции с право на глас в привилегировани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегировани акции.

През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегировани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката-майка притежава 263,696 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 82.63% от капитала на дъщерното дружество.

ЦКБ АД, Скопие е основана през 1993 и притежава лиценз за банкова дейност от Народната Банка на Република Македония (НБРМ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в

национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа.

През април 2010 ЦКБ АД, София придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на "Статер банка", Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

На 3 януари 2011 се осъществява вливане на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

През 2015 г. и 2014 г. няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

Седалището на ЦКБ АД, Скопие е Република Македония, гр. Скопие, адрес на управление: ул. Градски парк, Бр. Градски стадион ББ Скопие-център, телефон: +38923249302; факс +38923249303, електронен адрес (e-mail): info@ccbank.mk, електронна страница в Интернет (web site): www.ccbank.mk.

През май 2012 Банката-майка придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката-майка придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2012 Банката-майка притежава 16,425,981 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 55,93 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката-майка е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2013 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20 % от капитала на дъщерното дружество.

ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан е основана през март 1992 г. като правопреемник на Вахитовското поделение на Държавната банка на СССР. Банката е самостоятелна, универсална кредитна организация, като извършва всички традиционни банкови операции в рубли и чуждестранна валута и оказва широк спектър услуги на

своите клиенти. Тя има висока делова репутация на пазара на банкови услуги, отличава се с качество на обслужването и има стабилна клиентска база. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е член на следните организации: Асоциация на банките в Русия; Асоциация на регионалните банки в Русия; Банкова асоциация на Татарстан; Национална клирингова организация ЗАО Национален разчетен депозитар. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е професионален участник на пазара на ценни книжа и има лиценз за осъществяването на тази дейност, издаден от Федералната комисия по пазара на ценни книжа, без ограничение на срока на дейността.

През март 2014 г. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

През април 2014 г. Банката-майка е придобила допълнително с опция 8,840,489 броя акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, като размера на направената инвестиция е 24,545 хил. лв. На 26 юни 2014 УС на Банката взема решение за продажба на този миноритарен пакет акции. На 15 август 2014 НС на Банката приема представеното решение на УС на Банката за продажба на миноритарния пакет. През втората половина на месец април 2016 с Решение на УС на Банката-майка, прието от Надзорния съвет на Банката-майка, е променено предходното решение, като с новото решение Банката-майка взема решение за продажба на мажоритарен пакет акции от капитала на дъщерното дружество АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

След допълнителното придобиване към 31 декември 2014 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2015 г. банката променя правната си форма и става АО „ИК Банк“.

През 2015 г. няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация в резултат на което към 31 декември 2015 Централна кооперативна банка АД, София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

АО „ИК Банк“, Република Татарстан, Руска Федерация е самостоятелна, универсална кредитна институция с адрес на управление: Руска Федерация, Република Татарстан, 420043, г. Казан, ул. Вишнеская, д.24, телефон: +78432380339; факс +78432380756; електронен адрес (e-mail): icbru@icbru.ru; електронна страница в Интернет (web site): www.icbru.ru.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Размерът на инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно дружество е в размер на 3,200 хил. лв.

През 2015 и 2014 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2015 и 2014 инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

Управляващо дружество "ЦКБ Асет Мениджмънт" ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти.

Към 31 декември 2015 година дружеството управлява три колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив и Договорен фонд ЦКБ Гарант.

Дружеството е със седалище и адрес на управление: е София 1086, бул. Цариградско шосе 87, телефон: +359 2 92 66 713, ЕИК 175225001, електронен адрес (e-mail): office@ccbam.bg, електронна страница в Интернет (web site): www.ccbam.bg.

АКТИВИ

Към 31.12.2015 г. балансовата стойност на активите на Групата е 4,841,826 хил. лв. Спрямо същият период на миналата година балансовата стойност на активите се увеличава с 476,052 хил. лв. или 10.90%.

Структура на активите

Паричните средства - в каса и салда в Централните банки формират 19.50% от балансовото число, при 28.07% година по-рано. Средствата в сметки при банки-кореспонденти и краткосрочни депозити са с тегло 3.95% от балансовото число, при 3.35% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи правителствени облигации, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Групата, представляват 23.11% от активите, при 16.04% за 2014 г. Към 31.12.2015 г. размерът на кредитите формира 46.14% от активите. През 2014 г. размерът на кредитите е 44.25% от балансовото число.

Според вида на валутата в която са отпуснати, брутните кредити и аванси на клиенти към 31.12.2015 г. са: 49.10% левови, а 50.90% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 79.12% са кредити на предприятия, а 20.88% са кредити за населението.

Качеството на кредитния портфейл е много добро - редовните експозиции заемат над 88.59%, необслужваните експозиции са с дял 11.41%. През 2015 г. обезценките за несъбираемост нарастват с 22,828 хил. лв. и достигат 58,715 хил.лв.

Дълготрайните активи на Групата заемат дял от 2.78% от общата сума на активите ѝ.

ПАСИВИ

Към 31.12.2015 г. общата стойност на задълженията на Групата на консолидирана основа е 4,478,855 хил. лв. Те заемат приблизително 92.50% от общите пасиви. Нарастването им за годината е 11.55%.

Структура на пасивите

Групата поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечен ресурс са привлечените средства от други депозанти – граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 4,382,909 хил. лв. в края на 2015 година. Техният дял в общите задължения на Групата е 97.86%.

Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 0.13% от общите задължения.

Собственият капитал на Групата е на обща стойност 362,971 хил. лв.

Налице е увеличение от 3.49 % на собствения капитал спрямо 2014 г., което е вследствие на формираните през годината печалба и резерви.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

Към 31.12.2015 г. одитираният финансов резултат на Групата е нетна печалба в размер на 3,319 хил. лв. През 2014 г. Групата е реализирала одитирана нетна печалба в размер на 6,300 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2015 г. възлиза на 87,398 хил. лв., при 60,453 хил. лв. за 2014 г. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Групата през 2015 г., достига 43,141 хил. лв., спрямо 40,928 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2015 г. отбелязват ръст от 4.58% в сравнение с равнището им от края на 2014 г. и достигат абсолютно изражение от 129,209 хил.лв. Разходите за персонала са 31.13% от тези разходи, като отбелязват лек спад спрямо година по-рано. Административните и други разходи на Групата достигат 73,411 хил. лв. при 69,188 хил. лв. година по-рано.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. От 2014 г. цялостната дейност по управление на риска Групата се подчинява на изискванията на Споразумение Базел III – Директива 36/2013 и Регламент 575/2013 на Европейския Парламент и Съвета за управлението на кредитния риск и капиталовото покритие на операционния риск.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска:
  - Комитет за управление на риска;
  - Комитет за управление на активите и пасивите;
  - Кредитен съвет;
  - Кредитен комитет;
  - Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).
3. Изпълнителни директори и Прокуррист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и гр пи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Групата ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на МСФО. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни текущите си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Групата в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Групата процеси, системи или персонал.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ към 31.12.2015 г.

- Редовни експозиции – 88.59%;
- Необслужвани експозиции – 11.41%;
- Коефициентът на ликвидни активи на консолидирана основа покрива надзорните изисквания към 31.12.2015 г.
- Акционерен капитал - 113,154 хил. лв.

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Към месец декември 2015 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” АД определи дългосрочния рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка” АД на „ВВ+” и краткосрочен рейтинг „В”, перспектива „стабилна”. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.

От 2011 г. БАКР е първата българска пълноправна рейтингова агенция, регистрирана в Европейския Съюз. Комисията за финансов надзор (КФН) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) регистрираха „Българска агенция за кредитен рейтинг” АД по смисъла на Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа относно агенциите за кредитен рейтинг.

- Дългосрочен: **ВВ+**
- Перспектива: **Стабилна**
- Краткосрочен: **В**

Точка 2:

След датата, към която е съставен годишният консолидиран финансов отчет за 2015 не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху бъдещото развитие на Групата.

Точка 3:

През 2015 година, Групата ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Групата ще развива и предлагането на услуги за корпоративни клиенти и Малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от структурните фондове на Европейския съюз.

Точка 4:

Банката-майка и нейните дъщерни дружества не развиват научноизследователска или развойна дейност.

Точка 5:

Към 31.12.2015 г. дъщерните дружества не притежават акции на предприятието майка.

Към 31.12.2015 г., ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една, представляващи 0,0000097 % от капитала на Банката-майка.

Точка 6:

Към 31 декември 2015 дейностите на Групата се извършват, като следва:

Дейностите на Банката-майка се извършват чрез централен офис в София, България, 48 клона и 245 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

ЦКБ АД, Скопие осъществява своята дейност чрез мрежа от общо 24 структурни единици, измежду които 5 клона и 19 офиса на територията на Република Македония - в Скопие, Куманово, Охрид, Кратово, Пробищип, Щип, Ресен, Тетово, Гевгелия, Велес, Битоля, Струмица, Крива Паланка, Кавадарци и Прилеп.

АО „ИК Банк“ – чрез главен офис в гр. Казан, и 8 допълнителни офиса, разположени на територията на Република Татарстан. На 08.10.2015 г. в Книгата за държавна регистрация на кредитните организации в Руската федерация при Централната банка на Русия е вписано следното структурно подразделение: „Московский филиал (Московски клон) на ИК Банк“.

„ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД осъществява дейността си чрез централен офис и клоновата мрежа на ЦКБ АД.

Точка 7:

Притежаваните от Групата финансови инструменти са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и компенсаторни записи на обща стойност преди обезценка 1,119,222 хил. лв. и представляват ценни книжа и деривати за търгуване, финансови активи отчитани по справедлива стойност, финансови активи за продажба и финансови активи до падеж.

Групата притежава ДЦК на Правителството на Република България, на Правителството на Република Македония, на Правителството на Руската Федерация и

на правителства от и извън ЕС на обща стойност преди обезценка 847,130 хил. лв., корпоративни ценни книжа - облигации на български и чуждестранни емитенти на стойност преди обезценка съответно 53,346 хил. лв. и 38,200 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски банки, търговски дружества, дялове в договорни фондове и други, на обща стойност преди обезценка 180,055 хил. лв.

Групата не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на Правителства на Р. България и на други страни от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях. Останалите притежавани от Групата чуждестранни държавни облигации – облигации, емитирани от правителството на Република Македония, от НБРМ, и от правителството на Руската Федерация - общо в размер на 65,704 хил. лв., излагат Групата на кредитния риск на съответната държава емитент.

Корпоративните облигации на български и чужди емитенти са изложени на кредитен риск свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти.

Притежаваните от Групата капиталови инструменти са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие на спад на цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Групата капиталови инструменти.

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар. Основният обем от тях са позиции на клиенти на Групата по сделки по покупка и продажба на валута и свързаните с тях сделки от страна на Групата. Спекулативните позиции на Групата в дериватни инструменти, търгувани за собствена сметка, са под 10% от общата справедлива стойност на дериватните финансови инструменти и не представляват значителен дял, а Групата не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на дружеството.

28 април 2016 г.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2015**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Централна кооперативна банка АД

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД (“Банката”) и нейните дъщерни дружества (общо “Групата”), включващ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 и консолидираните отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителната информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз, както и за система за вътрешен контрол, която ръководството счита за необходима за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или на грешка, се носи от ръководството.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени грешки.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на Групата, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Групата. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на консолидирания финансов отчет.

Deloitte се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томатсу Лимитид, частни дружества с ограничена отговорност (private company limited by guarantee), регистрирани в Обединеното кралство, както и към мрежата от дружества - членове. Всяко от тях е юридически самостоятелно и независимо лице. За допълнителна информация относно правната структура на Делойт Туш Томатсу Лимитид и дружествата - членове, моля посетете www.deloitte.com/uk/uk_about.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/uk/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение консолидираният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2015, както и финансовите й резултати от дейността и паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен консолидиран доклад на ръководството за дейността на Групата съгласно Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние прегледахме приложения Годишен консолидиран доклад за дейността на Групата, изготвен от ръководството на Групата. Годишният консолидиран доклад за дейността на Групата не е част от консолидирания финансов отчет. Историческата финансова информация, представена в Годишния консолидиран доклад за дейността на Групата, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа в годишния консолидиран финансов отчет на Групата към 31 декември 2015, изготвен на база МСФО, приети от Европейския съюз. Отговорността за изготвянето на Годишния консолидиран доклад за дейността на Групата от 28 април 2016, се носи от ръководството на Групата.

Deloitte Audit OOD

Делойт Одит ООД

Асен Димов

Асен Димов
Регистриран одитор
Управител

4 май 2016
София

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда в Централни банки	4	944,362	1,232,519
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	191,372	147,082
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	152,448	156,201
Финансови активи, държани за търгуване	7	203,179	205,219
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	8	2,233,824	1,942,825
Други активи	9	57,073	65,025
Финансови активи на разположение за продажба	10	204,392	216,362
Финансови активи, държани до падеж	11	711,389	278,771
Дълготрайни активи	12	134,525	113,414
Репутация	13	5,638	5,705
Нетекущи активи, държани за продажба	14	3,624	2,651
ОБЩО АКТИВИ		4,841,826	4,365,774
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	15.1	5,770	17,232
Получени кредити и други задължения към банки	15.2	276	450
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	16	9,000	-
Задължения към други депозанти	17	4,382,909	3,915,616
Други привлечени средства	18	881	949
Емитирани облигации	19	70,055	69,946
Други задължения	20	9,964	10,842
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		4,478,855	4,015,035
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	21.1	113,154	113,154
Премиен резерв		79,444	79,444
Резерви, включително неразпределена печалба	21.2	151,600	145,414
Преоценъчен резерв	21.3	8,862	(913)
Печалба за текущата година		3,319	6,300
Общо собствен капитал на акционерите на Банката-майка		356,379	343,399
Неконтролиращо участие		6,592	7,340
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		362,971	350,739
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ		4,841,826	4,365,774
Условни задължения	31	212,821	190,797

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 28 април 2016 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

04.05.2016

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Приходи от лихви	22	167,032	162,108
Разходи за лихви	22	(79,634)	(101,655)
Нетен доход от лихви		87,398	60,453
Приходи от такси и комисиони	23	51,008	48,005
Разходи за такси и комисиони	23	(7,867)	(7,077)
Нетен доход от такси и комисиони		43,141	40,928
Нетни печалби от операции с ценни книжа	24	16,307	7,779
Нетни печалби от промяна на валутни курсове	25	4,682	8,043
Други нетни приходи от дейността	26	12,694	20,047
Разходи за дейността	27	(129,209)	(123,548)
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	28	(28,298)	(4,686)
Разходи за обезценка на репутация	13	(67)	(812)
Разходи за обезценка на нетекущи активи	14	(671)	(700)
Разходи за обезценка на нематериални активи	12	(1,175)	(380)
Печалба за периода преди данъчно облагане		4,802	7,124
Данъци	29	(1,918)	(781)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		2,884	6,343
Друг всеобхватен доход след данъци			
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба		9,832	(1,212)
Преоценка на нетекущи активи, държани за продажба		(12)	(72)
Общ друг всеобхватен доход след данъци		9,820	(1,284)
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ		12,704	5,059
Дял от печалбата за неконтролиращото участие		(435)	43
Дял от печалбата за Банката-майка		3,319	6,300
Дял от общия всеобхватен доход за неконтролиращото участие		(422)	24
Дял от общия всеобхватен доход за Банката-майка		13,126	5,035
Доход на акция за акционерите на Банката-майка (в лева)	30	0.03	0.06

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 28 април 2016 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

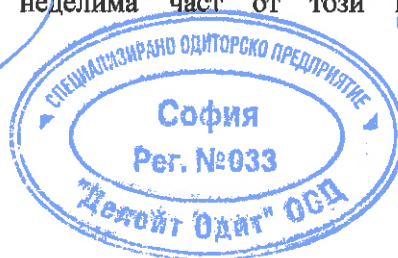
Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокуррист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

04.05.2016

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	4,802	7,124
Амортизация	8,443	8,873
Платен данък печалба	(861)	(1,536)
Нереализирана (печалба) от преценка на ценни книжа, държани за търгуване	(8,505)	(15,995)
Увеличение на провизии за задължения и на обезценка на кредити	28,298	4,686
Обезценка на репутация	67	812
Намаление на признати в бизнес комбинация активи	(267)	(2,362)
Обезценка на нетекущи активи	671	700
Обезценка на нематериални активи	1,175	380
Други корекции	449	367
Нетни парични потоци преди измененията в оборотния капитал	34,272	3,049
Промяна в активите, участващи в основната дейност: (Увеличение)/Намаление на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	(6,682)	710
Намаление/(Увеличение) на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	3,753	(107,537)
Намаление/(Увеличение) на финансовите активи за търгуване	10,545	(57,187)
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(319,030)	(86,659)
Намаление/(Увеличение)/намаление на други активи	6,267	(4,534)
(Увеличение)/Намаление на нетекущи активи, държани за продажба	(1,644)	962
	(306,791)	(254,245)
Промяна в пасивите, участващи в основната дейност:		
Намаление на депозити от банки	(11,462)	(3,474)
Намаление на получени кредити и други задължения към банки	(174)	(7,361)
Увеличение на задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	9,000	-
Увеличение на задължения към други депозанти	467,293	434,180
Намаление на други привлечени средства	(68)	(119)
Намаление на други задължения	(878)	(8,175)
	463,711	415,051
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	191,192	163,855
Парични потоци от инвестиционна дейност (Придобиване)/Продажба на дълготрайни активи, нетно	(30,729)	1,617
Продажба/(Придобиване) на финансови активи на разположение за продажба, нетно	21,802	(26,927)
(Придобиване)/Продажба на финансови активи държани до падеж, нетно	(432,618)	4,780
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(441,545)	(20,530)
Парични потоци от финансова дейност Увеличение на емитирани облигации	109	49
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	109	49
(НАМАЛЕНИЕ)/УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	(250,244)	143,374
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 32)	1,376,164	1,232,790
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 32)	1,125,920	1,376,164

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 28 април 2016 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

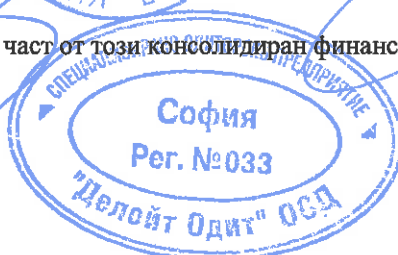
Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

04.05.2016

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Емитиран и внесен капитал	Премии резерв	Резерви, включително неразпределена печалба	Преоденъчен резерв	Печалба за текущата година	Неконтролира- що участие	Общо
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013	113,154	79,444	156,781	303	10,865	15,357	375,904
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2013, пренесена в неразпределена печалба	-	-	10,865	-	(10,865)	-	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2014	-	-	-	-	6,300	43	6,343
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2014	-	-	-	(1,265)	-	(19)	(1,284)
Придобиване на допълнителни акции от дъщерно дружество	-	-	(19,590)	-	-	(4,955)	(24,545)
Резерв от преизчисляване на чуждестранна валута	-	-	(3,999)	-	-	(2,742)	(6,741)
Други движения	-	-	1,357	49	-	(344)	1,062
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2014	113,154	79,444	145,414	(913)	6,300	7,340	350,739
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2014, пренесена в неразпределена печалба	-	-	6,300	-	(6,300)	-	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2015	-	-	-	-	3,319	(435)	2,884
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2015	-	-	-	9,812	-	8	9,820
Други движения			(114)	(37)		(321)	(472)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2015	113,154	79,444	151,600	8,862	3,319	6,592	362,971

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 28 април 2016
от:

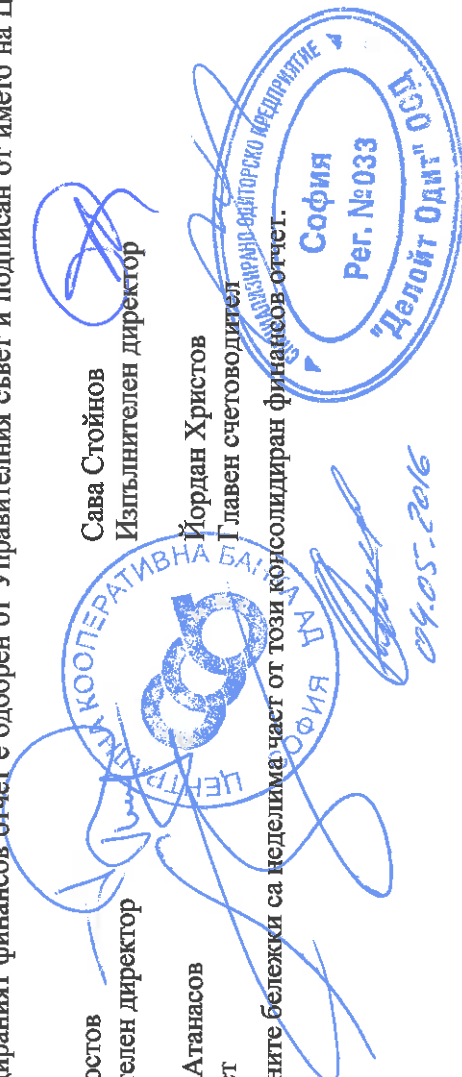
Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

04.05.2016

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА

Настоящият консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД, София (“ЦКБ АД, София“, “Банката-майка“) представя финансовото състояние на ЦКБ АД, София и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие (“ЦКБ АД, Скопие“), АО „ИК Банк“, Казан и Управляващо дружество “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, (УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД), като една отчетна единица (“Групата”).

Банката-майка, ЦКБ АД, София е основана през 1991 и извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката-майка осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от ЗКИ.

През декември 2005 на Банката-майка е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката-майка може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона на банките на Кипър. През 2007 Банката-майка започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

ЦКБ АД, София е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса, София. Банката-майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

През 2008 Банката-майка придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката-майка, обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегирани акции. През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

ЦКБ АД, Скопие е основана през 1993 и притежава лиценз за банкова дейност от Народната Банка на Република Македония (НБРМ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа.

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През април 2010 ЦКБ АД, София придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на “Статер банка”, Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

На 3 януари 2011 се осъществява вливане на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

През 2015 и 2014 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През 2015 и 2014 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2015 и 2014 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

Управляващо дружество “ЦКБ Асет Мениджмънт” ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти. Към 31 декември 2015 година дружеството управлява три колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив и Договорен фонд ЦКБ Гарант.

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През май 2012 Банката-майка придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката-майка придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката-майка е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2013 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20 % от капитала на дъщерното дружество.

ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан е основана през март 1992 г. като правоприменик на Вахитовското поделение на Държавната банка на СССР. Банката е самостоятелна, универсална кредитна организация, като извършва всички традиционни банкови операции в рубли и чуждестранна валута и оказва широк спектър услуги на своите клиенти. Тя има висока делова репутация на пазара на банкови услуги, отличава се с качество на обслужването и има стабилна клиентска база. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е член на следните организации: Асоциация на банките в Русия; Асоциация на регионалните банки в Русия; Банкова асоциация на Татарстан; Национална клирингова организация ЗАО Национален разчетен депозитар. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е професионален участник на пазара на ценни книжа и има лиценз за осъществяването на тази дейност, издаден от Федералната комисия по пазара на ценни книжа, без ограничение на срока на дейността.

През март 2014 ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

През април 2014 Банката-майка е придобила допълнително с опция 8,840,489 броя акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, като размера на направената инвестиция е 24,545 хил. лв. На 26 юни 2014 УС на Банката взема решение за продажба на този миноритарен пакет акции. На 15 август 2014 НС на Банката приема представеното решение на УС на Банката за продажба на миноритарния пакет. През втората половина на месец април 2016 с Решение на УС на Банката - майка, прието от Надзорния съвет на Банката - майка, е променено предходното решение, като с новото решение Банката - майка взема решение за продажба на мажоритарен пакет акции от капитала на дъщерното дружество АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

След допълнителното придобиване към 31 декември 2014 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2015 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация в резултат на което към 31 декември 2015 Централна кооперативна банка АД, София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява консолидиран финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2015. Сумите в консолидирания финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.).

Счетоводните политики на Банката-майка и дъщерните ѝ дружества не се различават съществено.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие. Консолидираният финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз и приложими в Република България.

Консолидираният финансов отчет е изготвен съгласно метода на историческата цена, модифицирана с преоценката до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, държани за търгуване, на разположение за продажба и всички дериватни договори. Кредитите и вземанията и финансовите активи до падеж са оценени по амортизирана стойност.

Промени в МСФО

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните нови изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2011-2013), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 13 и МСФО 40) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 18 декември 2014 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2015);
- КРМСФО 21 Налози, приет от ЕС на 13 юни 2014 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 17 юни 2014).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти и разяснения не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

Изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от СМСС, са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 17 декември 2014 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015),
- Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие - Земеделие: плододайни растения – прието от ЕС на 23 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи - Изясняване на допустимите методи за амортизация - прието от ЕС на 2 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 19 Доходи на наети лица - Планове с дефинирани доходи: Вноски от наетите лица – прието от ЕС на 17 декември 2014 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015);
- Изменение на МСФО 11 Съвместни споразумения - Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - прието от ЕС на 24 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети – Инициатива за оповестяване - прието от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 27 Индивидуални финансови отчети - Метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети - прието от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2012-2014), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15 декември 2015 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016).

Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти и изменения на съществуващи стандарти, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – Европейската комисия е взела решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС (продължение)

- МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и други изменения (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия и МСФО 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Инвестиционни предприятия - Прилагане на изключението за консолидация (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016).

Банката очаква приемането на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на следния стандарт, който би могъл да има съществен ефект върху отчета:

- МСФО 9 Финансови инструменти, който замества МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценка. МСФО 9 включва изисквания за признаване и оценка, обезценка и отписване на финансови активи. МСФО 9 въвежда нов подход за класификацията на финансовите активи, който се базира на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела, използван от Групата, с който е свързан съответният финансов актив. Този единен подход, базиран на принципи, замества съществуващите правила и изисквания на МСС 39. Новият стандарт също така въвежда единен модел на обезценка, който се прилага за всички финансови инструменти. Въведеният от МСФО 9 модел за обезценка на базата на очакваните загуби ще доведе до по-навременно признаване на очакваните кредитни загуби. Новият стандарт изисква дружествата да отчитат очакваните кредитни загуби от момента, в който финансовите инструменти се признават за първи път, и да признават своевременно очакваните загуби за целия живот на финансовия актив.

В същото време, отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Групата, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет на Групата включва финансовите отчети на Централна Кооперативна Банка АД, Централна Кооперативна Банка АД, Скопие, Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД и АО „ИК Банк“, Казан (дъщерни дружества, върху които Банката-майка упражнява контрол). Контролът е наличен, когато Банката-майка има възможността да ръководи финансовата и оперативната политика на дадено предприятие, така че да се извличат изгоди от неговата дейност.

Банката-майка е дружество, което пряко или косвено, притежава повече от 50% от правата на глас или правомощия да упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на друго дружество (дъщерно дружество).

Дъщерно дружество е това дружество, в което Групата пряко или косвено притежава повече от половината от правата на глас или съществуват правомощия за упражняване на контрол върху неговата финансова и оперативна политика. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата.

Всички придобивания се отчитат, чрез прилагане на метода на покупка от датата, на която Групата ефективно получава контрол върху придобивания, както е посочено в МСФО 3. Групата включва в консолидирания отчет за всеобхватния доход резултатите от дейността на придобитото дружество, както и признава в консолидирания отчет за финансовото състояние придобитите активи и поети пасиви и условни задължения на придобитото дружество, както и всякаква репутация, възникнала при придобиването.

Резултатите на придобитите или отписани през годината дъщерни дружества се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход от ефективната дата на придобиване или от ефективната дата на освобождаване отписването по подходящ начин.

При изготвянето на консолидирания финансов отчет, отчетите на Банката-майка и дъщерните дружества са комбинирани ред по ред като се събират подобни активи, пасиви, елементи на собствен капитал, приходи и разходи.

Когато е необходимо, се извършват корекции на финансовите отчети на дъщерните дружества, за да се приведат техните счетоводни политики в съответствие с тези, използвани от Банката-майка.

Вътрешно-груповите операции, разчети, приходи и разходи се елиминират напълно при консолидацията.

Неконтролиращите участия в нетните активи и в печалбата или загубата на дъщерните дружества са представени отделно от тези принадлежащи на Групата.

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Принципи на консолидация (продължение)

Дружествата, консолидирани във финансовите отчети на Групата са:

Към 31.12.2015 и 31.12.2014

Име на Дружеството	(%) собственост	Метод на консолидация
Централна кооперативна банка АД, Скопие	87.35%	Пълна консолидация
Управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	100%	Пълна консолидация
АО „ИК Банк“, гр. Казан	86.27%	Пълна консолидация

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Групата и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Групата, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния консолидиран финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, с използване на метода на ефективния лихвен процент, като се амортизира разликата между сумата при първоначалното признаване на съответния актив или задължение и сумата при настъпил падеж.

За кредити, предоставени от Групата и задължения към депозанти, където лихвата се изчислява ежедневно като се прилага договореният лихвен процент към неиздължената сума на кредита, ефективният лихвен процент се приема за приблизително равен на договорения, поради естеството на договорните отношения.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви (продължение)

Натрупаните лихви в резултат на притежаване на ценни книжа за търгуване или за продажба се отчитат като приходи от лихви. Приходите от лихви включват сумата на амортизацията на дисконта, премията или друга разлика между началната отчетна сума на дълговите ценни книжа и сумата им на падежа.

При придобиване на лихвоносна инвестиция, натрупаната към момента на придобиването лихва се отчита като вземане.

3.2.2. Такси и комисиони

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за отпускане и управление на кредити, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции. Таксите и комисионите се начисляват, когато са заработени или дължими.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута се признават в отчета за всеобхватния доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период чрез корекция на ефективния лихвен доход.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Функционалната валута на Банката-майка и на дъщерното дружество УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е българският лев. Функционалната валута на дъщерното дружество Централна кооперативна банка АД, Скопие е македонският денар. Функционалната валута на дъщерното дружество АО „ИК Банк“, Казан е руската рубла.

Сделките, осъществени в чуждестранни валути са преизчислени в лева по курсовете на Централната банка на съответната държава за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на консолидирания отчет за финансовото състояние по обменните курсове на Централната банка за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на Централната банка за деня на сделката, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

Групата извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на Централната банка за съответния ден, с изключение на инвестициите на Банката-майка в дъщерни предприятия, които представляват немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21 и се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

От 1999 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2015 и 2014 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2015

31 декември 2014

1 долар на САЩ = 1.79007 лева

1 долар на САЩ = 1.60841 лева

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.3 Операции в чуждестранна валута (продължение)

Обменните курсове към 31 декември 2014 и 2013 между долара на САЩ и еврото и македонския денар са:

31 декември 2015		31 декември 2014	
1 долар на САЩ =	56.3744 македонски денара	1 долар на САЩ =	50.5604 македонски денара
1 евро =	61.5947 македонски денара	1 евро =	61.4814 македонски денара

Обменните курсове към 31 декември 2015 и 2014 между долара на САЩ и еврото и руската рубла са:

31 декември 2015		31 декември 2014	
1 долар на САЩ =	72.8827 руски рубли	1 долар на САЩ =	56.2584 руски рубли
1 евро =	79.6972 руски рубли	1 евро =	68.3427 руски рубли

3.2.4. Финансови активи

Финансовите активи, държани за търгуване са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или дилърския марж или са финансови активи, включени в портфейл, за който съществува вероятност за краткосрочно реализиране на печалба. Към тях се отнасят придобитите с цел търговия сконтови и лихвоносни ДЦК, както и корпоративни ценни книжа на финансови и нефинансови предприятия, в които Групата не притежава контролно участие.

Финансовите активи, обявени за продажба са тези финансови активи, които не са държани от Групата за търгуване, за отчитане по справедлива стойност, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата. Финансовите активи, обявени за продажба представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия.

Финансовите активи, държани до настъпване на падеж са с фиксирано плащане и фиксиран падеж, които Групата има намерение и възможност да държи до настъпване на падежа им независимо от евентуалната възможност да бъдат изтъргувани в бъдеще при възникнали благоприятни условия. Тези активи представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж са финансови активи, създадени посредством директното предоставяне от страна на Групата на пари или услуги на дадени клиенти с фиксиран падеж.

Признаване

Финансовите активи се признават само когато Групата стане страна по договорните разпоредби на инструмента. Първоначалното им отчитане е на датата на уреждане (плащане) на договора.

Първоначална оценка

При първоначалното признаване финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Всички разходи, които се отнасят пряко към придобиването на финансов актив се отчитат като текущи. Първоначално финансовите активи различни от финансови активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност, която е равна на сумата от справедливата стойност на направеното вложение и разходите по сделката.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Първоначална оценка (продължение)

Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последваща оценка

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база публикувана ценова котировка на активен пазар. Разликата между отчетната стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност се отчита като текущ финансов приход или текущ финансов разход в периода на възникването ѝ.

След първоначалното признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база на публикувана котировка на активен пазар или други надеждни модели за оценка, които отразяват специфичните обстоятелства на емитента. Разликата между отчетната стойност на тези финансови активи и справедливата им стойност се отчита като увеличение или намаление на преоценъчен резерв. След първоначалното признаване, капиталови инструменти, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, за които няма котировки на активен пазар и/или за които не могат да се приложат други надеждни модели за оценка, се оценяват по цена на придобиване.

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани до падеж, се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват. Амортизираната стойност е първоначалната стойност (цена на придобиване) на актива, коригирана в посока увеличение с акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа и в посока намаление с вноските за погасяване на главницата, акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера на падежа и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

След първоначалното признаване, кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, увеличена с натрупаната амортизация за всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа, минус вноските за погасяване на главницата и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Отписване

Отписването на финансовите активи се извършва при изгубване от страна на Групата на контрол върху договорните права, по повод реализиране на правата, свързани с актива, отказ от правата, свързани с актива и изтичане на срока за реализиране на правата, свързани с актива, като всяка нетна печалба или загуба от отписването се отразява в отчета за всеобхватния доход през периода на възникването ѝ. Формираният към датата на отписването преоценъчен резерв се отразява като текущ финансов приход или текущ финансов разход.

Обезценки за несъбираемост

Финансовите активи се обезценяват при наличие на индикация за обезценка: има информация за финансови затруднения; има реални договорни нарушения; извършено е реструктуриране на дълга; изключване от фондовата борса на ценните книжа.

Финансовите активи, на разположение за продажба и отчитани по справедлива стойност се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет на Групата, доколкото наличието на обезценка не е намерило отражение в извършената преценка към датата на годишния финансов отчет. При наличие на условия за обезценка се определя тяхната възстановима стойност. При условие, че очакваната възстановима стойност на финансовите активи е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка, както следва:

- при условие, че към момента на обезценката няма формиран преоценъчен резерв – разликата между отчетната стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовите активи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-малък от размера на обезценката – в този случай с частта от обезценката до размера на преоценъчния резерв се намалява отчетната стойност на активите и размера на преоценъчния резерв. Останалата част от обезценката се отнася като текущ финансов разход и намаление на отчетната стойност на активите;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е отрицателна величина – разликата между балансовата стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовия актив, а отрицателната величина на преоценъчния резерв се прехвърля и намира отражение в текущите финансови разходи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-голям от размера на обезценката – в този случай с размера на обезценката се намалява стойността на инвестицията и размера на преоценъчния резерв.

Финансовите активи, държани от Групата до настъпване на падеж се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за притежавани от Групата ценни книжа, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на ценните книжа е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на ценните книжа. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в консолидирания отчет за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Обезценки за несъбираемост (продължение)

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за предоставени от Групата кредити, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, ако това е необходимо. Ръководството определя очакваните бъдещи парични потоци след преглед на индивидуалните кредитополучатели, кредитните експозиции и други, оказващи влияние фактори. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на кредитите е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на кредитите. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в консолидирания отчет за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината. Несъбираемите кредити и аванси, които не могат да бъдат възстановени и са напълно обезценени се отписват и се нетират от акумулираната обезценка за несъбираемост. Тези кредити се отписват след приключване на всички необходими правни процедури и след като сумата на загубата е окончателно определена.

Групата е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити, базирана на МСФО. Групата класифицира кредитите в две групи. Извън групата на обслужваните кредити и кредитите с несъществен размер от групата необслужвани, и при условие, че Групата не разполага с очакваните бъдещи парични потоци или предоставените такива от длъжника не са надеждни в достатъчна степен, се прилагат проценти, с които се намаляват договорните парични потоци с цел определяне на очакваните парични потоци, които след това се дисконтират с ефективния лихвен процент, както е посочено по-горе. За целите на определяне на провизиите за обезценка на кредити се признават ликвидни обезпечения, като стойността с която участват при формирането на провизиите се определя в зависимост от вида на обезпечението и неговото състояние.

Сумата на загубите, които не са конкретно идентифицирани, но на база предходен опит могат да бъдат очаквани за група от кредити с подобни рискови характеристики, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите. Загубите се оценяват на базата на исторически опит, кредитния рейтинг на клиентите и икономическата среда, в която са поставени кредитополучателите.

Сумата на загубите, определени за кредитите с несъществен размер от групата, необслужвани на база колективна оценка, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.5. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени, като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в консолидирания отчет за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.6. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централните банки и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3.2.7. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Групата е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Групата, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достоверни и полезни за целите на консолидирания финансов отчет.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.7.Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Групата оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цена на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3.2.8.Нетиране

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.9. Провизии за кредитни ангажименти

Размерът на провизии за гаранции и други задбалансови кредитни ангажименти се признава за разход и пасив, когато Групата има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.10. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривати за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в отчета за всеобхватния доход.

3.2.11. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Групата разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

	Годишна амортизационна норма	Полезен живот в години
Сгради	4%	25
Стопански инвентар	15%	7
Транспортни средства	15%	7
Други активи	15%	7
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират. Групата провежда тест за обезценка на нематериалните активи с неограничен полезен живот ежегодно и при индикация, че нематериалният актив може да е обезценен се извършва обезценка, резултатът от която се отразява в отчета за всеобхватния доход.

Ръководството на Групата е извършило към датата на изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи с ограничен полезен срок на ползване. Не са установени условия за наличие на обезценка на тези активи, поради което те не са обезценявани

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.12. Нетекущи активи, държани за продажба

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Групата като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като нетекущи активи, държани за продажба и се отчитат първоначално по цена на придобиване. След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или справедливата им стойност, намалена с разходите за реализация. За тези активи не се начислява амортизация.

3.2.13. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие съответно с българското, македонското и руското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно счетоводно законодателство, приложимо за банки в съответните държави, където Групата развива дейност.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последици, които ще възникнат от начина, по който Групата очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.13. Данъчно облагане (продължение)

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на консолидирани финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Групата, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Провизии за загуби от обезценка на кредити;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба и финансови активи държани до падеж.

През последните няколко години в резултат на глобалната икономическа криза, засегнала различните индустрии и отрасли в местната икономика е отбелязан спад в нивото на икономическо развитие, което поражда несигурност и риск за тяхното развитие в обозримо бъдеще. Спадът в нивата на развитие на икономиката води до увеличение на рисковете на икономическата среда в страните, в които Групата оперира. В следствие на това размерът на загубите от обезценка по кредити и аванси, финансови активи на разположение за продажби, други финансови инструменти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли да се отличават от определените и отчетени в настоящия консолидиран финансов отчет. Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Групата са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бележка 33.

3.4. Управление на капитала

Групата определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Групата. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Групата изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Групата следва регулаторно-определените указания, както и своите собствени цели. За 2015 и 2014 Групата е спазила регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от Групата нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.5. Преизчисление на предходен отчетен период

През 2014 Групата е представила в консолидирания си финансов отчет, притежаван от Банкмата-майка миноритарен пакет акции на дъщерното дружество ЗАО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, който е предназначен за продажба съобразно решение на Управителния съвет на Банкмата-майка, прието от Надзорния съвет на Банкмата - майка, като капиталови инвестиции във финансови институции (т.1. Оперативна политика). През втората половина на месец април 2016 с Решение на УС на Банкмата-майка, прието от Надзорния съвет на Банкмата-майка, е променено предходното решение, като с новото решение Банкмата-майка взема решение за продажба на мажоритарен пакет акции от капитала на дъщерното дружество АО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

В настоящия консолидиран финансов отчет сравнителната информация за предходен отчетен период е преизчислена, като финансовите активи на разположение за продажба и резервите са намалени с размера на направената инвестиция.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Парични средства в брой:		
В български лева	106,755	112,809
В чуждестранна валута	62,239	85,036
Парични средства на път:		
В български лева	1,608	1,742
В чуждестранна валута	457	568
Парични салда в Централните банки:		
Текуща сметка в български лева в БНБ	742,588	1,002,537
Текуща сметка в чуждестранна валута в БНБ	212	187
Текуща сметка в чуждестранна валута в НБРМ	11,410	16,006
Текуща сметка в чуждестранна валута в ЦБРФ	9,485	6,891
Минимални задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки	8,105	4,909
Резервен обезпечителен фонд RINGS в БНБ	1,503	1,834
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ	944,362	1,232,519

Текущите сметки в Централните банки се използват за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на банковия сетълмент в съответната страна.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на БНБ, Банкмата-майка заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

Минималните задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки се състоят от предоставени средства от страна на "ЦКБ АД, Скопие" и АО "ИК Банк", Казан в НБРМ и ЦБРФ.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	22,018	198
В чуждестранна валута	42,876	69,431
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	65,185	15,578
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	6	46
В чуждестранна валута	56,725	29,597
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	8,682	32,291
Обезценка за несъбираемост	(4,120)	(59)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	191,372	147,082

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2015 Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 152,448 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 42,150 хил. лв. Групата е обезпечила със залог на български държавни ценни книжа на приблизително еднаква стойност. Останалата част в размер на 110,298 хил. лв. Групата е обезпечила със залог на корпоративни ценни книжа, чиято стойност е по-голяма от стойността на предоставения ресурс. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2016.

Към 31 декември 2014 споразуменията с клауза за обратно изкупуване са на обща стойност 156,201 хил. лв., в това число вземанията по лихви.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Финансовите активи, държани за търгуване се състоят от търгуеми ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет и сконто, както и деривати, държани за търгуване, както следва:

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Краткосрочни български държавни облигации	-	107,589
Дългосрочни български държавни облигации	39,164	4
Чуждестранни държавни облигации	52,978	-
Български корпоративни ценни книжа	110,346	91,354
Деривати, държани за търгуване	491	6,068
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	200	204
ОБЩО ЦЕННИ КНИЖА ЗА ТЪРГУВАНЕ	203,179	205,219

Краткосрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2015 Групата няма инвестиции в краткосрочни български държавни облигации. Към 31 декември 2014 краткосрочните облигации съответно в размер на 107,589 хил.лв. са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дългосрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2015 и 2014 дългосрочните облигации, съответно в размер на 39,164 хил. лв. и 4 хил. лв., са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2015 чуждестранните държавните облигации са в размер на 52,978 хил.лв., като основната част от тях в размер на 51,918 хил.лв. са облигации на страни от Европейския съюз.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2015 Групата притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 110,346 хил. лв., като част от тях в размер на 88,691 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2015 Групата притежава дялове в Договорни фондове на обща стойност 9,561 хил. лв.

Към 31 декември 2015 Групата притежава облигации на едно търговско дружество на стойност 11,353 хил.лв.

Към 31 декември 2014 Групата притежава корпоративни ценни книжа на финансови и нефинансови предприятия на стойност 91,354 хил. лв., като част от тях в размер на 69,104 хил. лв. представляват част от капитала на публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2014 Групата притежава дялове в Договорни фондове на обща стойност 9,424 хил. лв.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2015 и 2014 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в търговско дружество.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2015 и 2014 дериватите, държани за търгуване в размер на 491 хил. лв. и 6,068 хил. лв. съответно са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2015 няма заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки държавни облигации, емитирани от българското правителство. Към 31 декември 2014 заложените като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки емитирани държавни облигации от българското правителство са в размер съответно на 54,825 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Граждани:		
В български лева	318,720	237,637
В чуждестранна валута	159,995	124,038
Предприятия:		
В български лева	806,968	766,506
В чуждестранна валута	1,006,856	850,531
	<u>2,292,539</u>	<u>1,978,712</u>
Обезценка за несъбираемост	(58,715)	(35,887)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	<u><u>2,233,824</u></u>	<u><u>1,942,825</u></u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2015 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 2,734 хил. лв. (2014: 17,015 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Анализ по икономически отрасли

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Селско и горско стопанство	34,480	70,398
Промисленост	81,502	48,849
Строителство	263,084	159,787
Търговия и финанси	1,175,636	1,054,666
Транспорт и комуникации	159,324	171,705
Граждани	478,715	361,676
Други	99,798	111,631
	<u>2,292,539</u>	<u>1,978,712</u>
Обезценка за несъбираемост	(58,715)	(35,887)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	<u><u>2,233,824</u></u>	<u><u>1,942,825</u></u>

(в) Лихвени проценти

Основната част от предоставените кредити и аванси на клиенти са предоставени от ЦКБ АД, София и се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на базисен лихвен процент на Банката-майка или друг лихвен индекс /SOFIBOR, EURIBOR, LIBOR/ плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 7%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

9. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Отсрочени данъчни активи	155	156
Текущи данъчни активи	192	938
Разходи за бъдещи периоди	3,334	4,188
Учредени вещни права на ползване на сгради	43,361	51,429
Други активи	10,726	8,937
Общо преди обезценка	57,768	65,648
Обезценка	(695)	(623)
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	57,073	65,025

Разходите за бъдещи периоди представляват основно предплатени суми за реклама, наеми и застраховки.

Учредените вещни права за ползване на сгради са получени от Банката-майка, както следва:

- през месец декември 2008 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за две масивни административни сгради, намиращи се в идеалния център на гр. София, които ще се използват за нуждите на Централното управление на Банката. Правото на ползване върху едната сграда е учредено за срок от 98 месеца за сумата от 5,372 хил. евро. Правото на ползване върху другата сграда е учредено за срок от 149 месеца за сумата от 15,598 хил. евро.
- през месец юни 2010 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за четиринадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 120 месеца за сума в общ размер на 20,327 хил. лв.
- през месец декември 2010 е удължен срокът на правото на ползване върху една от административните сгради, намираща се в идеалния център на град София. Срокът е удължен с три месеца за сума в размер на 292 хил. евро.
- през месец юни 2011 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за единадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срок от 132 месеца за сума в общ размер на 12,797 хил. лв.
- в периода юли – декември 2014 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за тринадесет масивни административни сгради, намиращи се в различни градове на територията на страната, които ще се използват за клонове и офиси на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 137 месеца за сума в общ размер на 11,937 хил. лв.

В балансовата стойност на учредените вещни права са отразени и направените разходи за данъци и такси във връзка с учредяването им. Балансовата стойност за всяко едно право на ползване се амортизира на равни части за съответния период на ползването на сградите.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА

Финансовите активи на разположение за продажба се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Средносрочни български държавни облигации	56,071	55,988
Дългосрочни български държавни облигации	7,192	6,831
Чуждестранни държавни облигации	18,336	28,037
Капиталови инвестиции във финансови институции	764	766
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	80,220	28,468
Български корпоративни ценни книжа	41,993	47,763
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	48,696
Други	78	78
Общо преди обезценка	204,654	216,627
Обезценка	(262)	(265)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА	204,392	216,362

Български държавни облигации, заложени като обезпечение

Към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер съответно на 12,477 хил. лв. и 7,056 хил.лв. са заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

Към 31 декември 2015 държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер на 18,124 хил. лв. са заложени като обезпечение по репо-сделки.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2015 чуждестранните държавни облигации представляват облигации, емитирани от страни от Европейския съюз, в размер на 17,679 хил. лв. и облигации, емитирани от правителството на Руската Федерация, в размер на 657 хил. лв.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2015 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговски банки.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2015 капиталовите инвестиции в нефинансови институции представляват акции в търговски дружества и дялове в договорни фондове.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2015 българските корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации.

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2014 чуждестранните корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации в едно търговско дружество.

Към 31 декември 2015 Банката-майка притежава една подлежаща на обратно изкупуване обикновена акция с номинал 10 евро на Виза Юръп Лтд, с която са свързани икономическите права на Банката като член на Виза. През 2015 Виза Инк. е заявила своя ангажимент, че през 2016 ще упражни правото си на кол опция върху акциите на Виза Юръп, които се притежават от нейните членове, като по този начин ще закупи акциите на Виза Юръп чрез плащане на възнаграждение, което се състои от Парични средства в брой и Привилегирани акции на Виза Инк.

Очакваната транзакция води до необходимост от преоценка на инвестицията във Виза Юръп, тъй като дава надеждни доказателства за справедливата стойност на акциите към 31 декември 2015. Според преценката на Банката справедливата стойност на акциите на Виза Юръп следва да включва само компонента от възнаграждението, представляващ парични средства в брой, като не включва стойността на привилегированите акции, поради наличието на определена несигурност, която не позволява, към датата на одобрение на този индивидуален финансов отчет, надеждната оценка на справедливата стойност на тези инструменти. Имайки предвид горепосоченото, Банката е прекласифицирала притежаваната акция във Виза Юръп от финансов актив на разположение за продажба, оценен по цена на придобиване, във финансов актив на разположение за продажба, оценен по справедлива стойност, и е преценила тази акция към 31 декември 2015 на стойността на паричните средства в брой, които Банката очаква да получи през 2016.

11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ

Финансовите активи, държани до падеж се състоят от облигации, издадени от българското правителство, македонското правителство, македонската централна банка, руското правителство и чуждестранно търговско дружество, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Краткосрочни облигации на НБРМ	17,571	19,380
Краткосрочни държавни облигации емитирани от правителството на Република Македония	47,476	49,009
Средносрочни облигации емитирани от правителството на Руската Федерация	-	816
Средносрочни български държавни облигации	79,712	70,139
Дългосрочни български държавни облигации	318,207	92,518
Чуждестранни държавни облигации	210,423	-
Дългосрочни държавни облигации емитирани от правителството на Република Македония	-	26,683
Корпоративни ценни книжа	38,000	20,226
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ	711,389	278,771

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Български държавни облигации, заложен като обезпечение

Към 31 декември 2015 и 2014 държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер на 97,673 хил. лв. и 133,542 хил. лв. съответно са заложен като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

12. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
1 януари 2014	82,144	31,385	5,286	26,700	8,910	46,443	200,868
Придобити	165	3,003	69	1,521	12,880	406	18,044
Излезли	(14,681)	(253)	(27)	(95)	(2,583)	(1)	(17,640)
Други движения	-	-	-	-	(104)	-	(104)
Курсови разлики	(2,825)	(169)	(114)	(500)	-	(113)	(3,721)
31 декември 2014	64,803	33,966	5,214	27,626	19,103	46,735	197,447
Придобити	31,470	5,821	2,781	5,941	29,990	1,650	77,653
Излезли	(100)	(660)	(228)	(229)	(45,937)	(2)	(47,156)
Други движения	-	-	-	-	-	-	-
Курсови разлики	(735)	(51)	(32)	(246)	-	(49)	(1,113)
31 декември 2015	95,438	39,076	7,735	33,092	3,156	48,334	226,831
Амортизация							
1 януари 2014	3,425	24,733	4,329	19,255	-	22,376	74,118
Начислена за периода, нетно	1,120	2,016	236	2,532	-	2,969	8,873
Амортизация на излезлите	(1,020)	(96)	(27)	(84)	-	(1)	(1,228)
Курсови разлики	(404)	(134)	(103)	(317)	-	2	(956)
31 декември 2014	3,121	26,519	4,435	21,386	-	25,346	80,807
Начислени за периода, нетно	1,866	2,085	275	2,193	-	2,024	8,443
Амортизация на излезлите	(39)	(660)	(216)	(131)	-	(2)	(1,048)
Курсови разлики	(128)	(33)	(25)	(97)	-	(14)	(297)
31 декември 2015	4,820	27,911	4,469	23,351	-	27,354	87,905
Натрупана обезценка към 1 януари 2014	-	-	-	-	-	(2,846)	(2,846)
Натрупана обезценка към 31 декември 2014	-	-	-	-	-	(3,226)	(3,226)
Натрупана обезценка към 31 декември 2015	-	-	-	-	-	(4,401)	(4,401)
Нетна балансова стойност							
31 декември 2014	61,682	7,447	779	6,240	19,103	18,163	113,414
31 декември 2015	90,618	11,165	3,266	9,741	3,156	16,579	134,525

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени извършени от Групата ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние.

12. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Другите дълготрайни активи включват нематериални активи с неограничен полезен живот, придобити в бизнес комбинация през 2008 и 2010, под формата на взаимоотношения с клиенти и лиценз. Към 31 декември 2014 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 57 хил. лв. до 7,913 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Към 31 декември 2015 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 704 хил. лв. до 7,209 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

През 2011 допълнително в тази група са включени нематериални активи с неограничен полезен живот, придобити в бизнес комбинация през 2011, под формата на връзки с клиенти и инвеститори и лиценз на обща стойност 542 хил. лв. Към 31 декември 2015 и 2014 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и не е установила индикация за обезценка.

През 2012 допълнително в тази група са включени нематериални активи с неограничен полезен живот, придобити в бизнес комбинация през 2012, под формата на връзки с клиенти и лиценз на обща стойност 3,462 хил. лв. Към 31 декември 2014 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 323 хил. лв. до 2,961 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Към 31 декември 2015 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 471 хил. лв. до 2,490 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

13. РЕПУТАЦИЯ

През февруари 2008 ЦКБ АД, София придобива 62.57% от капитала на „Силекс банка” АД, гр. Скопие, Република Македония. След това придобиване Банката-майка притежава общо 75.51% от капитала на “Силекс банка” АД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Стойността на придобиване в размер на 27,075 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Придобитите нетни активи са в размер на 18,741 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 8,316 хил. лв.

През септември 2008 е увеличен капитала на дъщерното предприятие, като след увеличението Банката-майка притежава общо 82.57% от капитала на “Силекс банка” АД.

През октомври 2008 наименованието на дъщерното дружество се променя на „Централна кооперативна банка АД Скопие”.

13. РЕПУТАЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2014 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 642 хил. лв. до 4,184 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2015 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 3,200 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 1,754 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 1,446 хил. лв.

Към 31 декември 2015 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

През май 2012 Банката придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 10,681 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 10,175 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 506 хил. лв.

Към 31 декември 2014 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена със 170 хил. лв. до 75 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2015 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена със 67 хил. лв. до 8 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

14. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Като нетекущи активи, държани за продажба са представени недвижими имоти и движими вещи, придобити от Групата като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити. Тези активи няма да бъдат използвани от Групата в дейността ѝ, поради което са предприети действия за тяхната продажба през 2016. През 2015 е начислена обезценка на тези активи в размер на 671 хил. лв.

15.1 ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	1,672	1,015
- в чуждестранна валута	1,676	924
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	2,422	15,293
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	5,770	17,232

15.2. ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ

Към 31 декември 2015 и 2014 ЦКБ АД, Скопие е получила от Народната Банка на Република Македония и Македонска банка за подкрепа и развитие кредити за рефинансиране на търговски дружества в общ размер съответно на 276 хил. лв. и 450 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви.

16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2015 Банката-майка има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на ценни книжа с българско дружество на стойност 9,000 хил. лв., в това число задължения по лихви. Банката е обезпечила тези задължения със залог на български държавни ценни книжа. Падежът на споразуменията е през месец януари 2016.

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Безсрочни депозити		
В лева	802,292	681,792
В чуждестранна валута	202,208	168,258
	1,004,500	850,050
Срочни депозити		
В лева	1,118,005	1,021,189
В чуждестранна валута	1,021,018	989,526
	2,139,023	2,010,715
Спестовни влогове		
В лева	820,135	698,342
В чуждестранна валута	407,162	335,560
	1,227,297	1,033,902
Други депозити		
В лева	8,901	13,464
В чуждестранна валута	3,188	7,485
	12,089	20,949
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	4,382,909	3,915,616

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Депозити на граждани		
В български лева	1,978,824	1,702,867
В чуждестранна валута	1,354,755	1,205,867
	<u>3,333,579</u>	<u>2,908,734</u>
Депозити на предприятия		
В български лева	760,714	698,455
В чуждестранна валута	275,237	285,848
	<u>1,035,951</u>	<u>984,303</u>
Депозити на други институции		
В български лева	8,901	13,464
В чуждестранна валута	4,478	9,115
	<u>13,379</u>	<u>22,579</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u><u>4,382,909</u></u>	<u><u>3,915,616</u></u>

18. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

Към 31 декември 2015 другите привлечени средства представляват:

- финансиране от Държавен фонд "Земеделие" получено от Банката-майка в размер съответно на 105 хил. лв. за 2015 и 171 хил. лв. за 2014 (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от Банката-майка.
- финансиране от Министерството на Финансите на Република Македония получено от ЦКБ Скопие в размер на 776 хил. лв. за 2015 и 778 хил.лв за 2014 (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор и малки и средни предприятия. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от ЦКБ Скопие.

19. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката-майка е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 10.12.2014, 10.12.2015, 10.12.2016, 10.12.2017, 10.12.2018, 10.12.2019 и 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ. През месец декември 2015 настъпи второто лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,620 хил.евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2015 е в размер на 70,055 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

20. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	1,500	1,396
Деривати държани за търгуване	578	2,633
Други задължения	7,327	6,157
Провизии	31	39
Приходи за бъдещи периоди	528	617
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	9,964	10,842

Деривати държани за търгуване

Към 31 декември 2015 и 2014 дериватите държани за търгуване в размер на 578 хил. лв. и 2,633 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

21.1 ЕМИТИРАН КАПИТАЛ

Към 31 декември 2015 и 2014 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката - майка се състои от 113,154,291 броя и 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция.

Компанията-майка на Банката-майка, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книгата му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2015		2014	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	68.56	77,584	68.56
Химимпорт АД	11,202	9.90	11,202	9.90
ЗАД Армеец АД	3,851	3.40	3,851	3.40
Универсален пенсионен фонд				
Съгласие	4,375	3.87	3,665	3.24
Други	16,142	14.27	16,852	14.90
	113,154	100	113,154	100

21.2 РЕЗЕРВИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕРАЗПРЕДЕЛЕНА ПЕЧАЛБА

Резерви, включително неразпределена печалба към 31 декември 2015 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лева и разпределима част в размер на 144,541 хил. лева.

21.3 ПРЕОЦЕНЪЧНИ РЕЗЕРВИ

Преоценъчният резерв е формиран от преоценка на финансови инструменти на разположение за продажба.

22. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	143,661	138,007
Ценни книжа	21,493	20,963
Депозити в банки	1,878	3,138
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	167,032	162,108

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

22. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	76,298	97,945
Депозити на банки	158	231
Кредити	10	307
Емитирани облигации	3,168	3,168
Други	-	4
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	79,634	101,655

23. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Приходи от такси и комисиони:		
Отпускане и погасяване на кредити	2,982	1,816
Обслужване задбалансови ангажименти	1,930	1,204
Обслужване на сметки	10,427	9,326
Банкови преводи в страната и чужбина	24,364	23,896
Други приходи	11,305	11,763
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	51,008	48,005

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Разходи за такси и комисиони:		
Обслужване на сметки	297	312
Банкови преводи в страната и чужбина	6,144	5,576
Сделки с ценни книжа	98	130
Освобождаване на ценни пратки	275	231
Други разходи	1,053	828
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	7,867	7,077

24. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Печалба от операции с ценни книжа, на разположение за продажба, нетно	5,956	2,733
Печалба от операции с ценни книжа, държани до падеж, нетно	788	-
Печалба/(Загуба) от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	1,058	(10,947)
Печалба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	8,505	15,993
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	16,307	7,779

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

25. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Печалба от сделки, нетно	2,910	7,192
Печалба/(загуба) от преценка, нетно	1,772	851
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	4,682	8,043

Печалба от сделки представлява нетната печалба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата от преценка представлява печалба от преценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

26. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Приходи от дивиденди	557	515
Приходи от цесионни договори	8,574	7,355
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи, нетно	321	5,252
Приходи от продажба на нетекущи активи, държани за продажба	-	1,768
Други приходи от дейността	3,242	5,157
ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	12,694	20,047

Приходите от цесионни договори произтичат от прехвърлени от страна на Групата чрез договори за цесия парични вземания, произтичащи от договори за кредит и придобити вземания.

27. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Заплати и други разходи за персонала	40,229	38,547
Административни и маркетингови разходи	47,389	48,644
Други разходи	26,022	20,544
Амортизация	8,443	8,873
Материали и ремонти	7,126	6,940
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	129,209	123,548

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

28. ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

	Предоставени кредити на клиенти (виж бел.8)	Други активи	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2014	33,712	1,081	34,793
Начислени за периода	22,658	140	22,798
Освободени през периода	(17,933)	(179)	(18,112)
Отписани	(993)	(31)	(1,024)
Курсови разлики	(1,557)	(64)	(1,621)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2014	35,887	947	36,834
Начислени за периода	42,033	4,269	46,302
Освободени през периода	(17,883)	(121)	(18,004)
Отписани	(1,062)	(5)	(1,067)
Курсови разлики	(260)	(13)	(273)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2015	58,715	5,077	63,792

Към 31 декември 2014, обезценката за несъбираемост на други активи в размер на 947 хил. лв. се състои от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки в размер на 59 хил. лв. (виж бел. 5), обезценка на финансови активи на разположение за продажба в размер на 265 хил. лв. (виж бел. 10) и обезценка на други активи в размер на 623 хил. лв. (виж бел. 9).

Към 31 декември 2015, обезценката за несъбираемост на други активи в размер на 5,077 хил. лв. се състои от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки в размер на 4,120 хил. лв. (виж бел. 5), обезценка на финансови активи на разположение за продажба в размер на 262 хил. лв. (виж бел. 10) и обезценка на други активи в размер на 695 хил. лв. (виж бел. 9).

29. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Разходи за текущи данъци	1,842	725
Приходи от отсрочени данъци, свързани с възникване и възстановяване на временни разлики	76	56
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,918	781

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското, македонското и руското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2015 и 2014 за България и Македония и 20% за 2015 и 2014 за Русия. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2015 и 2014 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2016 и 2015 за България и Македония и 20%, в сила за 2016 и 2015 за Русия.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всячки суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

29. ДАНЪЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	151	151
Дълготрайни материални и нематериални активи	(192)	(220)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	-	98
Финансови активи държани за продажба	4	25
Други активи	22	31
Неизползвани данъчни загуби	20	23
Други пасиви	37	19
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	42	127

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	209	209

Връзката между разходите за данъци в консолидирания отчет за всеобхватния доход и счетоводната печалба е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Печалба преди данъци	4,802	7,124
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2015 и 2014 за България и Македония и 20% за 2015 и 2014 за Русия	684	951
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	1234	(170)
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,918	781
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	39.94%	10.96%

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

30. ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА-МАЙКА (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2015	Годината, приключваща на 31.12.2014
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	3,319	6,300
Средно претеглен брой акции	113,154,291	113,154,291
ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА-МАЙКА (В ЛЕВА)	0.03	0.06

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката-майка, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща съответно на 31 декември 2015 и 2014.

Средно-претегленият брой акции е изчислен като сума от броя на обикновените акции в обръщение на Банката-майка в началото на периода и броя на обикновените акции в обръщение емитирани през периода, като всеки брой акции предварително се умножи със средно-времевия фактор.

За Банката-майка доходите на акция с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, поради факта, че не съществуват потенциални обикновени акции с намалена стойност.

31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Банкови гаранции		
В български лева	51,176	51,484
В чуждестранна валута	33,702	30,609
Неотменими ангажименти	127,614	108,496
Други условни задължения	329	208
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	212,821	190,797

Към 31 декември 2015 и 2014 Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 127,614 хил. лв. и 108,496 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

32. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Годината, приключваща на	Годината, приключваща на
	31.12.2015	31.12.2014
Парични средства	171,059	128,911
Парични средства в Централните Банки	773,129	845,771
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	181,732	258,108
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	1,125,920	1,232,790

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Групата, свързан с финансови инструменти е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла. Основната цел при управлението на риска е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Групата.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Групата по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска;
- Изпълнителни директори - осъществяват общия контрол и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Групата – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар. Основният обем от тях са позиции на клиенти на Групата по сделки по покупка и продажба на валута и свързаните с тях сделки от страна на Групата. Търгуваните за собствена сметка, спекулативни позиции на Групата в дериватни инструменти, са под 10% от общата справедлива стойност на дериватните финансови инструменти, не са със съществен размер и Групата не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Групата са следните:

Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си.

Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл.

За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централните банки в размер на 944,362 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата, поради тяхното естество и възможността на Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки с отчетна стойност 191,372 хил. лв. представляват преди всичко депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. По принцип тези финансови активи носят известен кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде двадесет процента, петдесет процента и сто процента, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция. Към 31 декември 2015 абсолютната сума на този вид риск е в размер на 50,964 хил. лв. Към 31 декември 2015 формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки са в размер на 4,120 хил. лв.

Вземанията по споразумение за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 152,448 хил. носят кредитен риск за Банката в зависимост от предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 42,150 хил. лв. не носят кредитен риск поради обезпечаването им с държавни ценни книжа емитирани от Република България. На сто процента кредитен риск са изложени вземания в размер на 110,298 хил. лв., обезпечени с корпоративни ценни книжа.

Финансовите активи, държани за търгуване в размер на 203,179 хил. лв. носят основно пазарен риск за Групата, който е разгледан в оповестяванията, свързани с пазарния риск.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредитен риск (продължение)

Капиталовите ценни книжа на разположение за продажба с отчетна стойност 80,800 хил. лв. представляват акции във финансови и нефинансови предприятия и дялове в договорни фондове, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е сто процента или 80,800 хил. лв. в абсолютна сума. Към 31 декември 2015 размера на формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на капиталови ценни книжа държани за продажба е в размер на 262 хил. лв.

Държавните дългови ценни книжа в размер на 81,599 хил.лв. излагат банката на кредитен риск на съответната държава емитент.

Дълговите ценни книжа на разположение за продажба и емитирани от местни търговски дружества в размер на 41,993 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е сто процента или 41,993 хил. лв. в абсолютна сума.

Дълговите ценни книжа, държани до падеж и емитирани от Република България в размер на 397,919 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата, поради гарантирането им от Българската държава. Дълговите ценни книжа до падеж и емитирани от Народната банка на Република Македония в размер на 17,571 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата, поради гарантирането им от Народната банка на Република Македония. Дълговите ценни книжа държани до падеж и емитирани от Република Македония в размер на 47,476 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата, поради гарантирането им от Македонската държава. Дълговите ценни книжа, държани до падеж и емитирани от държави от ЕС в размер на 210,423 хил. лв. не носят риск за Групата. Дълговите ценни книжа държани до падеж и емитирани от Европейската инвестиционна банка в размер на 38,000 хил.лв не носят риск за Групата.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2,292,539 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложили в банковото законодателство на Република България, Република Македония, Руската Федерация и МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 1,905,012 хил. лв. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения приемливи за Групата, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

Групата поддържа отношение на обща капиталова адекватност над нормативните изисквания, основно като мярка срещу риска от концентрации. Приемането и контролът върху лимитите за кредитен риск ограничават концентрациите на рисковите експозиции по географски райони, отрасли, бизнес сегменти и групи кредити, носители на общ риск.

Групата е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити и аванси на клиенти съобразно МСФО.

Към 31 декември 2015 размерът на формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на кредити и аванси е в размер на 58,715 хил. лв.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл

Класификационни групи към 31 декември 2015:

Дълг Група	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент Размер	По предоставени гаранции		
	Размер	дъл в %	Провизии		Размер	дъл в %	Провизии
Обслужвани	2,031,091	88.59	7,456	89,760	85,443	99.93	31
Необслужвани	261,448	11.41	51,259	11,646	61	0.07	-
Общо	2,292,539	100	58,715		85,504	100	31

Класификационни групи към 31 декември 2014:

Дълг Група	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент Размер	По предоставени гаранции		
	Размер	дъл в %	Провизии		Размер	дъл в %	Провизии
Обслужвани	1,910,431	96.55	7,478	106,799	80,154	97.64	39
Необслужвани	68,280	3.45	28,409	283	1,939	2.36	-
Общо	1,978,711	100	35,887	107,082	82,093	100	39

Предоставените от Групата кредити могат да се обобщят в следната таблица:

Наименование на групите	31.12.2015				31.12.2014			
	Кредити предоставени на нефинансови клиенти		Кредити предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване		Кредити предоставени на нефинансови клиенти		Кредити предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	
	хил. лв.	%			хил. лв.	%		
Непросрочени и необезценени на индивидуална основа	943,937	41.17	152,448	1,243,330	62.84		156,201	
Просрочени, но необезценени на индивидуална основа	987,073	43.06	-	578,629	29.24		-	
Обезценени на индивидуална основа	361,529	15.77	-	156,752	7.92		-	
Общо	2,292,539		152,448	1,978,711	100		156,201	
Заделени провизии	(58,715)		-	(35,887)			-	
Нетни кредити	2,233,824		152,448	1,942,824			156,201	

Към 31 декември 2015 и 2014 преобладаващата част от кредитите представени като просрочени, но необезценени на индивидуална основа, представляват кредити, по които са допуснати просрочия в рамките до 30 дни. Групата счита, че подобни инцидентни просрочия не са индикация за обезценка на тези кредити.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

Кредити и аванси, които не са нито просрочени, нито обезценени на индивидуална основа, са представени в следната таблица:

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	21,311	14,925
Потребителски кредити	190,106	139,791
Ипотечни кредити	82,952	60,143
Корпоративни клиенти	649,568	1,028,471
Общо	<u>943,937</u>	<u>1,243,330</u>

Стойността на кредитите, които са просрочени, но не са обезценени на индивидуална основа е представена в таблицата по-долу. Тези кредити не са обезценени поради това, че са допуснали инцидентни просрочия до 30 дни, което не води до необходимостта от тяхното обезценяване.

	Към 31.12.2015	Към 31.12.2014
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	12,042	6,429
Потребителски кредити	32,810	15,019
Ипотечни кредити	18,976	19,656
Корпоративни клиенти	923,245	537,525
Общо	<u>987,073</u>	<u>578,629</u>

Отчетната стойност на кредитите, за които има начислена провизия на индивидуална основа към 31 декември 2015 и 2014 е 361,529 хил. лв. и 44,460 хил. лв. Тези суми не включват паричните потоци от усвояване на обезпечение по тези кредити.

2015	Отчетна стойност преди обезценка	Общо високоликвидно обезпечение
Кредитни карти и овърдрафти	7,409	-
Потребителски кредити	57,565	988
Ипотечни кредити	56,185	-
Корпоративни клиенти	240,370	7,609
Общо	<u>361,529</u>	<u>8,597</u>

**33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Качество на кредитния портфейл (продължение)

2014	Отчетна стойност преди обезценка	Общо високоликвидно обезпечение
Кредитни карти и овъдрафти	5,228	-
Потребителски кредити	15,785	3,417
Ипотечни кредити	3,448	2,629
Корпоративни клиенти	19,999	24,221
Общо	44,460	30,267

Общият размер на нетната експозиция за 2015 и 2014 на 5-те най-големи експозиции е съответно 339,487 хил. лв. и 292,961 хил. лв. и представлява съответно 15.20% и 15.08% от кредитите и авансите на клиенти на Групата.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2015:

Сегмент	Размер Група	Брой сделки	Дълг	в т. ч просрочия по			Провизии	Неусвоен ангажимент
				главница	лихва	Съдебни вземания		
Дребно	обслужвани	87,999	436,966	841	361	-	2,771	46,586
	необслужвани	6,153	41,749	2,786	1,716	15,851	14,569	277
Общо		94,152	478,715	3,627	2,076	15,851	17,340	46,863
Корпоративно	обслужвани	1,214	1,579,868	41,462	14,804	-	4,685	43,077
	необслужвани	232	219,699	27,502	6,220	41,501	36,690	11,369
Общо		1,446	1,799,567	68,964	21,024	41,501	41,375	54,446
Бюджет	обслужвани	9	14,257	-	-	-	-	78
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
Общо		9	14,257	-	-	-	-	78
	Общо портфейл	95,607	2,292,539	72,591	23,100	57,352	58,715	101,387

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2014:

Сегмент	Размер Група	Брой сделки	Дълг	в т. ч просрочия по			Провизии	Неусвоен ангажимент
				главница	лихва	Съдебни вземания		
Дребно	обслужвани	83,562	333,669	856	410	-	2,899	41,671
	необслужвани	5,416	28,005	2,621	1,658	10,974	11,287	261
Общо		88,978	361,674	3,477	2,068	10,974	14,186	41,932
Корпоративно	обслужвани	1,113	1,570,143	9,029	3,434	-	4,559	65,068
	необслужвани	162	40,275	6,588	1,977	17,419	17,122	22
Общо		1,275	1,610,418	15,617	5,411	17,419	21,681	65,090
Бюджет	обслужвани	9	6,619	345	-	-	20	11
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
Общо		9	6,619	345	-	-	20	11
	Общо портфейл	90,262	1,978,711	19,439	7,479	28,393	35,887	107,033

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредитни експозиции с мерки по въздържане

Като експозиции с мерки по въздържане Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките по въздържане могат да включват:

- Намаление/отписване/ на дълга или част от него;
- Замяна на част от дълга срещу собственост;
- Рефинансиране на експозиции, които длъжникът не е в състояние да изпълни при текущите условия на договора;
- Когато условията на договора включват по-благоприятни срокове за изплащане на задълженията в сравнение със сроковете, които Банката би предложила на клиенти с подобен рисков профил;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки по въздържане е както следва:

2015	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	121,365	1,952
Обезценка	(17,974)	(816)
Стойност след обезценка	103,391	1,136
2014	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	15,921	2,607
Обезценка	(2,851)	(1,076)
Стойност след обезценка	13,070	1,531

Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща задължения по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при относително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ликвиден риск (продължение)

Групата следва задълженията и ограниченията, произтичащи от нормативните актове на банковото законодателство в съответните държави, свързани с управлението и надзора върху ликвидността на банките. Групата е обособила специализирани колективни органи за управление на ликвидността, които провеждат възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на банковото законодателство е коефициента на ликвидни активи, изразяващ отношението на ликвидните активи към привлечените средства на Групата.

Групата традиционно поддържа голям обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в Централните банки, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2015 е приблизително 20% от общите активи на Групата. Като допълнителен инструмент за осигуряване на висока ликвидност, Групата използва предоставените ресурси и аванси на финансови институции. В основата си това са депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2015 те заемат 4% от общите активи. Облигации издадени от правителството на Република България, от НБРМ и от правителството на РФ, които Групата притежава и не е заложила са около 15% от активите ѝ. Поддържайки приблизително 30% от активите си в бързоликвидни активи, Групата е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви.

Разпределението на финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2015, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	5,502	268	-	-	-	5,770
Кредити от банки	10	2	20	244	-	276
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	9,000	-	-	-	-	9,000
Задължения към други депозанти	2,040,915	389,670	1,109,744	832,470	10,110	4,382,909
Други привлечени средства	4	8	53	816	-	881
Емитирани облигации	-	-	-	70,055	-	70,055
Други задължения	9,964	-	-	-	-	9,964
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,065,395	389,948	1,109,817	903,585	10,110	4,478,855

Финансовите пасиви на Групата са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ликвиден риск (продължение)

Разпределението на финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2014, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	6,683	7,649	-	2,900	-	17,232
Кредити от банки	25	2	43	203	176	450
Задължения към други депозанти	1,831,521	339,127	993,938	745,127	5,904	3,915,616
Други привлечени средства	6	12	75	78	778	949
Емитирани облигации	-	-	-	-	69,945	69,945
Други задължения	10,842	-	-	-	-	10,842
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	1,849,077	346,790	994,056	748,308	76,803	4,015,034

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 805,399 хил.лв. към 31.12.2015 и 734,820 хил.лв. към 31.12.2014 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2015 и 2014.

Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Групата. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Групата в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/ дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2015 е отрицателен и е в размер на 951,811 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи и капиталовите инструменти) е минус 25.75%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	186,103	269	-	5,000	-	191,372
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	48,297	49,152	54,999	-	-	152,448
Финансови активи държани за търгуване	3,554	-	-	12,657	87,484	103,695
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	185,561	54,906	317,974	597,648	1,077,735	2,233,824
Финансови активи на разположение за продажба	1,417	16,062	34,145	41,122	31,606	124,352
Финансови активи държани до падеж	17,571	-	47,476	90,841	555,501	711,389
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	442,503	120,389	454,594	747,268	1,752,326	3,517,080
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	5,502	268	-	-	-	5,770
Кредити от банки	10	2	20	244	-	276
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	9,000	-	-	-	-	9,000
Задължения към други депозанти	2,040,915	389,670	1,109,744	832,470	10,110	4,382,909
Други привлечени средства	4	8	53	816	-	881
Емитирани облигации	-	-	-	70,055	-	70,055
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,055,431	389,948	1,109,817	903,585	10,110	4,468,891
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(1,612,928)	(269,559)	(655,223)	(156,317)	1,742,216	(951,811)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2015, върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% (2014: 2%) покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година е спадане на нетния лихвен доход с 1,996 хил. лв. (2014: 1,902 хил. лв.)

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Лихвен риск (продължение)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2014 е отрицателен и е в размер на 1,171,356 хил. лв. GAP коефициента, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи и капиталовите инструменти) е минус 27.87%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	145,955	1,127	-	-	-	147,082
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	68,147	16,762	71,292	-	-	156,201
Финансови активи държани за търгуване	-	-	107,795	12,086	-	119,881
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	108,545	82,217	481,015	864,465	406,583	1,942,825
Финансови активи на разположение за продажба	762	-	54,310	121,019	11,986	188,077
Финансови активи държани до падеж	26,026	13,278	76,810	92,654	70,003	278,771
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	349,435	113,384	791,222	1,090,224	488,572	2,832,837
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	10,698	6,534	-	-	-	17,232
Кредити от банки	25	2	43	204	176	450
Задължения към други депозанти	1,831,521	339,126	993,938	745,127	5,904	3,915,616
Други привлечени средства	6	12	75	78	778	949
Емитирани облигации	-	-	-	-	69,946	69,946
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	1,842,250	345,674	994,056	745,409	76,804	4,004,193
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(1,492,815)	(232,290)	(202,834)	344,815	411,768	(1,171,356)

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 805,399 хил. лв. към 31.12.2015 и 734,820 хил. лв. към 31.12.2014 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2015 и 2014.

Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутен борд. Дългата позиция на Банката-майка в евро не носи риск за Групата.

Валутни позиции в други валути включват основно активи и пасиви на дъщерното дружество ЦКБ Скопие, деноминирани в македонски денари, което е функционалната валута на дъщерното дружество, както и активи и пасиви на дъщерното дружество АО ИК Банк, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, деноминирани в руски рубли, които са функционалната валута на дъщерното дружество.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

**33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2015 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	21,149	34,786	102,803	32,634	191,372
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	124,021	28,427	-	-	152,448
Финансови активи държани за търгуване	124,839	77,813	462	65	203,179
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,096,956	943,097	43,256	150,515	2,233,824
Финансови активи за продажба	114,227	84,945	3,803	1,417	204,392
Финансови активи до падеж	54,645	591,697	-	65,047	711,389
ОБЩО АКТИВИ	1,535,837	1,760,765	150,324	249,678	3,696,604
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	1,672	3,655	443	-	5,770
Кредити от банки	-	-	-	276	276
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	-	9,000	-	-	9,000
Задължения към други депозанти	2,748,543	1,217,717	220,881	195,768	4,382,909
Други привлечени средства	105	-	-	776	881
Емитирани облигации	-	70,055	-	-	70,055
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	2,750,320	1,300,427	221,324	196,820	4,468,891
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,214,483)	460,338	(71,000)	52,858	(772,287)

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

33. **УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2014 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	4	73,338	41,721	32,019	147,082
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	155,233	968	-	-	156,201
Финансови активи държани за търгуване	108,625	90,490	2,143	3,961	205,219
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	911,598	850,009	51,014	130,204	1,942,825
Финансови активи за продажба	68,452	135,168	8,616	4,127	216,363
Финансови активи до падеж	36,095	146,788	-	95,888	278,771
ОБЩО АКТИВИ	1,280,007	1,296,761	103,494	266,199	2,946,461
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	1,015	3,664	2,026	10,527	17,232
Кредити от банки	-	-	-	450	450
Задължения към други депозанти	2,415,629	1,145,879	180,932	173,176	3,915,616
Други привлечени средства	171	-	-	778	949
Емитирани облигации	-	69,946	-	-	69,946
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	2,416,815	1,219,489	182,958	184,931	4,004,193
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,136,808)	77,272	(79,464)	81,268	(1,057,732)

Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Групата може да претърпи загуба. Основният риск за Групата е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея капиталови инструменти, държани за търгуване да доведе до спадане на нетната печалба. Групата не притежава съществени експозиции в дериватни инструменти, базирани върху капиталови инструменти или индекси и следователно на риск е изложена балансовата стойност на капиталовите инструменти и инвестициите в договорни фондове от портфейла с финансови активи, държани за търгуване – 98,252 хил. лв. (2014: 79,270 хил. лв.).

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

34. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, разпределени според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2015 и 2014 е следната:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2015				
АКТИВИ				
Финансови активи държани за търгуване	203,179	202,487	491	201
Финансови активи на разположение за продажба	204,392	192,061	755	11,576
Финансови активи, държани до падеж	711,389	711,389	-	-
ОБЩО АКТИВИ	1,118,960	1,105,937	1,246	11,777
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	578	-	578	-
ОБЩО ПАСИВИ	578	-	578	-

	Балансова стойност	Ниво 1 – котирана пазарна цена	Ниво 2 – Техника за оценяване – наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 – Техника за оценяване – не наблюдавани пазарни нива
2014				
АКТИВИ				
Финансови активи държани за търгуване	205,219	198,947	6,068	204
Финансови активи на разположение за продажба	216,362	130,193	757	85,412
Финансови активи, държани до падеж	278,771	258,545	-	20,226
ОБЩО АКТИВИ	700,352	587,685	6,825	105,842
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	2,633	-	2,633	-
ОБЩО ПАСИВИ	2,633	-	2,633	-

35. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Групата е извършвала редица сделки със свързани лица, като е отпускала кредити, издавала е гаранции, привличала е парични средства, осъществявала е репо сделки и други. Всичките сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите, издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2015 и 2014 Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2015	Салдо към 31.12.2014
Предприятие-майка		
Получени депозити	20	-
Получени средства по емитирани облигации	44,758	44,688
Отпуснат кредит	-	1,969
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	95,047	110,027
Издадени гаранции	26,388	22,672
Репо сделки	30,585	34,657
Други вземания	3,269	8,197
Получени депозити	86,613	76,049
Получени средства по емитирани облигации	5,460	5,605
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Отпуснати кредити	3,876	4,662
Получени депозити	3,325	1,838

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2015 и 2014 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2015	Обем през 2014
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисиони	1	2
Приходи от лихви	52	124
Разходи за услуги	-	(756)
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	7,940	9,554
Приходи от такси и комисиони	1,291	1,297
Приходи от услуги	110	175
Разходи за лихви	(413)	(1,879)
Разходи за услуги	(9,139)	(8,659)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Приходи от лихви	167	188
Приходи от такси и комисиони	10	9
Разходи за лихви	(19)	(37)
Разходи за услуги	(86)	(201)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет изплатени през 2015 са на обща стойност 321 хил. лв. (2014: 344 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, изплатени през 2015 са на обща стойност 811 хил. лв. (2014: 1,314 хил. лв.).

36. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел. 1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

Банката-майка има дъщерни дружества в Република България, Република Македония и Руската Федерация.

Обобщените количествени показатели на консолидирана основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2015	2014	2015	2014
Общ оперативен доход	151,065	121,480	304	272
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	9,430	8,961	(149)	(270)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(1,807)	(665)	-	-
Доходност на активите (%)	0.15	0.20	(0.45)	(1.39)
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	2,089	1,984	4	4
Получени държавни субсидии	-	-	-	-
	Република Македония и Руска Федерация			
	2015	2014		
Общ оперативен доход	13,661	14,748		
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	(2,733)	(1,125)		
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(111)	(116)		
Доходност на активите (%)	(0.92)	(0.39)		
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	435	443		
Получени държавни субсидии	-	-		

В позиция "Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане", отнасяща се до Република Македония и Руска федерация, е включен отрицателен финансов резултат от дейността на АО ИК Банк, гр. Казан, Руска Федерация към 31.12.2015 съобразно МСФО в размер на 1,219 хил.лв. В същото време съобразно Руските стандарти за счетоводна отчетност, финансовия резултат от дейността преди данъчно облагане на АО ИК Банк, гр. Казан, Руска Федерация към 31.12.2015 е положителен в размер на 249 хил.лв.

36. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банката-майка извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката-майка следва да отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за Финансов Надзор (КФН). Банката-майка е създала и прилага организация свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно нормативната уредба и по-специално изискванията на Наредба 38, чл. 28-31. Банката-майка е изградила правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят съответствие с нормативната уредба, посочена по-горе.

37. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

След датата, към която е съставен годишният консолидиран финансов отчет за 2015 не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху бъдещото развитие на Групата.